

nyek a
ására
tudortól,
torvosa, a
en
zappan.
en a lon-
ett szer-
ztmény a
— Egy
ia
ab (78%)
nikus ké-
re
k ellen.
szályának
el a esze-
zve.
—
tott sortó-
ben:
M i s-
Szabó
Rben:
seny:
Komka
er.
ény.
p ker. fő-
rendelete
rnt a p-la-
tulajdoná-
gben fekvő
köz tartozó
kocsiszin,
beltelekkel
sa, esetleg
re leendő
főtisztviségi
hó 28-án,
al egybe-
g írásbeli
árverésen
0 frt, teen-
a fent ki-
ön az el-
szített aján-
tőleg ha-
világosan
az eladási
eri s azo-
gy későn
e nem vé-
gy vissza-
m. kir-
nak tartá-
addig is
ányi urad.
thetők.
er 11.
MRE
számartó.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Széchenyi-utca SIMON-féle Kossuth József ut
kereskedésével szemben.

HIRDETÉNYEK,

előzetési pénzek és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szerkesztésével illető
minden közzétételre ide intézendők.

Hírdetetlen levelek csak ismert kasszától
fogadhatók el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÜ PÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előzetési ár:

Helyben házhoz hordva vagy vidéki
postán küldve

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési díj:

öt-hasábspontos egyszeri beiktatásért 50k
B-lyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilatkozó hasábspontos hirdetésért 20 kr.

Hirdetést vagy reklamot magában foglaló
munkáért 50 krajczár.

XVI. évfolyam 1889.

Debreczen. Szombat Október 19.

206. szám.

Debreczen főirata az országgyűléshez.

— A királyi tábla ügyében. —

Debreczen sz. kir. város közönségének egyik kir. táblának Debreczenben való elhelyezése iránt a törvényhozás mindkét házhoz intézett feliratát — mint már annak idején említettük, — a napokban mutatta be az elnök a képviselőház ülésében. A városi irányadó helyen nem látták czélszerűnek ezen, különben már törvényhatósági bizottsági ülésen is tárgyalt feliratot, ezen ülésen egyidejűleg a sajtó útján is nyilvánosságra hozni s azt csak most, a képviselőházban történt bemutatás után bocsátották rendelkezésünkre.

A felirat Debreczen város közönségének kérését, megegyezőtlen tényekkel, nyomós, erős érvekkel támogatja s a nagyvárosiasságnak, az emporialis jellegnek olyan hatalmas tényezőire hivatkozik, melyeknél fogva Debreczen északkeleti Magyarország egész területén, több mint 40,000 □ kilométer nagyságú s két millió ember által lakott földön versenytárs nélkül áll s egyetlen, melynek igényeit év százados történelmi jog is szilárdítja.

Midőn Debreczen városnak az „Alföld királynőjé”-nek, a kálmánista Rómán közönsége az országgyűlés színe elé járul, hogy a decentralizálható II. foku bíróság székhelyeinek kijelölésénél Debreczen figyelembe vételessék, a midőn ősi hírnevéhez méltó áldozatkészségének fényes, impozáns ajánlatát, „melyhez semmi további alkudozás vagy szó nem férhet,“ közös akarattal megteszi: nem csupán a saját javáért, a saját jóllétéért érdeklődik, hanem cselekszik, hanem áldozatot hoz azért a széles kiterjedésű országért is, melyet az összetartásnak, az egymásrautaltságnak, a politikai, a közgazdasági, a társadalmi és művelődési érdekeknek száz és százféle szála fűz Debreczen városához.

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Debreczen.

Jókai Mórtól.

„Az osztrák-magyar monarchia irásában és képmé-
cz. nagy etnographiai munka Magyarországáról szóló
második kötetének 9-ik füzeté — mely ma került ki a
sajtó alól — közli Jókai Mórt nagyrészt ismeret-
sét Debreczenről. Közöljük a „Nemzet” után a bevezető
részt és Debreczen város történetét egész II. Lipót korá-
ráig, mely a következőképen hangzik:

Nemcsak a magyar Alföldnek, de az
összes magyar népfajnak egyik legnevezte-
sebb városa: Debreczen, a hogy ezt ország-
szerte Cálvinista Rómának is nevezik. Már
Bartha Boldizsár XVII. századbeli krónikája
bevezető sorában így emlékezik róla: „Ez
mezőben épült, erős kerítés nélkül való, csak
engedelmességhez ragaszkodó Debreczen nevű
város, édes lakó hazám.”

A magyarok megtelepülése előtt Debre-
czen helyén város alig lehetett, mivel Debre-
czen egész környékén nem találtak még olyan-
féle sírleletet, mely bármely korábbi történelmi
települők ott tanyázását igazolná. Történelem
előtti korszakból származó leletek is csak
nagy győren találhatók itt e vidéken: egy
kőkalapács az „átkos földön”, egy hamvveder,
obsidián-kő-kécsék, melyeket a nép „ugarková”-
nak nevez s néhány lisztörölő kő jelzi, hogy
valaha ide is eltvedt az ősember. Ugyanazon
pusztán bronz korszakbeli emlékeket is talál-
tak, a zeleméri pusztán pedig két láb hosszú-
ságu bronz dárdahegyeket és egy őskori urna-
támaszt, égetetlen agyagból készült hamv-
vedrekket, melyek a debreczeni főiskola
muzeumban láthatók; de a népvándorlás
korszakára vonatkozó, vagy a most ismeretes
népfajokkal érintkezésben levő emlékek e tá-
jon n-m találtakat soha.

Ennek a szoros, elválhatlan érdek-
közösségnek érzete és a Debreczen felé
történő erős gravitatio ez alkalomból már
eddig is több oldalról szépen nyilvánult,
pedig még csak ezután várhatjuk, — s
azon hitben vagyunk, hogy nem hiába
várjuk — Simonffy Imre polgár-
mesterünk által a közös érdek támogatá-
sára megkeresett törvényhatóságok, váro-
sok és nagyobb községek nyilatkozatát.

Azon indokok, melyek Debreczen
kérsere mellett szólnak, az országgyűlés-
hez intézett feliratban nincsenek kime-
rítve. A város közönsége ugyanezen fel-
íratot, esak hogy kibővítte Debreczen vá-
rosnak még Nagy-Váradt is tetemesen
felülmúló forgalmát, ugyazintre lehető leg-
kedvezőbb lakás viszonyait, magán épít-
kezéseit s az I. foku bíróságok szállá-
sára 1871. óta adott ingyen segélyezését
illusztráló statisztikai adatokkal, megkül-
dötte a miniszterelnöknek, az igazság-
ügyi és belügyi minisztereknek.

Ugyanezen feliratokban tette meg
ajánlatát a város közönsége, mely szerint
1-ször, a kir. tábla részére, mind-
addig míg az Debreczenben marad, a k
almastelket ingyen ad, a
szükségessé épületet, az ál-
lam minden megterhelését e-
nélkül előállítja és átadja;
vagy ha a királyi tábla valamely magán
házban helyeztetné el, annak lakbérét
fizetni fogja.

2-ször, az itteni első folyamodású
bíróóságok, kir. ügyészség és börtön el-
helyezésére pedig hajlandó a város az e
tárgyban kelt igazságügyminiszteri ren-
dellet érdemleges tárgyalásába bocsátkozni
és a lehető áldozatot ez uton
is meghozni.

Ezek után közöljük a következő
figyelemre méltó feliratot.

Mélyen tisztelt képviselőház!

Debreczen sz. kir. város közönsége örö-
mmel értesült arról, hogy a királyi Igazság-
ügyminiszter ur emlékezetes kezdeményezése
folytán a budapesti és marosvásárhelyi kirá-

lyi itélő táblának az ország területén szét-
osztása, illetve ezen két főtörvényszék helyett
több másod folyamodású bíróság felállítására
a legközelebbi jövőben teljes elhatározással ter-
ve vétetett, mert ez által a magyar ország-
gyűlés a törvénykezés ügyeinek s az ország
lakossága rég táplált óhajtatásának s így az
ország jól felfogott érdekében teend eleget.

Mindenek előtt teljes nyíltsággal kifeje-
zést kell adnunk azon nézetünknek, hogy a
királyi táblák szétosztására nézve irányadó-
knak és országos érdekeknek kell lenni.

Kénytelenek vagyunk továbbá alkalom-
szerileg azon nézetünknek is nyilvánítani, mi-
szerint egyáltalában nem helyeselhetjük, hogy
az ország vidéki városai, valahányszor állami
intézmények elhelyezése jön szóba, gyakran
nem tekintve az országos érdekekre és saját
anyagi erejükre, nagy ígéretek tesznek,
mintegy egymásra árverelnek elnyerhetőségért
egyik vagy másik állami intézménynek.

Ha mi azt tudjuk, hogy óhajtatunk az
országos érdek ellen van s városunkban egyik
királyi táb a csak azért lenne elhelyezendő,
mert nagy ígérteket tettünk; a leghatározot-
tabban tartózkodnánk e tekintetben kérés-
járulni a mélyen tisztelt képviselőházhoz.

De mivel erős meggyőződésünk, hogy
kérelmünk nem csak az országos érdekre nem
ütökzik, sőt annak teljesen megfelel: ezért
vagyunk bátrak a mélyen tisztelt képviselő-
házhoz azon tiszteletteljes kéréssel járulni,
hogy a királyi táblák egyénikének városunkba
helyezését elhatározzon méltóztatassék.

Bár azon meggyőződésben vagyunk, hogy
Debreczen sz. kir. városnak, mint másodbíró-
sági székhelynek mellőzése fel sem tehető, de
mivel e vidék viszonyait minden esetre kö-
zelebről ismerjük, idevonatkozó indokainkat elő-
terjeszteni kívánjuk:

Tény az, hogy valahányszor kerületi
bíróóságok szervezése vétetett fogamatba. De-
reczen város mindannyiszor egyik kerületi
bíróóság székhelyéül választatott.

Igy már az 1723. XXX. és XXXI. t.
cz. által szervezett kerületi itélő táblák, egyike
az egész tisztántul részre nézve tényleg De-
reczenben állított fel, mely tábla mind ad-
dig itt működött, míg ezen kerületi bíróságok
általában fel nem oszlattak.

Tény az, hogy midőn az 1840. XV. t.
cz. alapján a váltó törvényszékek szervez-
tek, ezek egyike is hasonlóan Debreczen-
ben tette fel a külön váltó törvényszékek fel-
oszlataiság szintén itt működött.

Az 1848—19-iki események után az or-
szág alkotmánya teljesen mellőztetvén, az
akkor következett kormány által a történelmi

könyv, fölötta egy emelkedő palma, a vért
föltött egy koronás nyílt sisak, azon egy lán-
gok közül emelkedő Phoenix s a fölött balra
egy sugárkoszorús arany nap megannyi kor-
szakos emléke Debreczennek. A zászlós bárány
a feltámadó Údvezítő jelképe, II. Endre ju-
talma a szent földön tett szolgálatokért; a
kitárt könyv, a lángok közül feltámadó Pho-
enix és a nap Rudolf király adománya, a
hamvajból újra támadt s a tanulmányokat
terjesztő város jelképezésére s a terhe alatt
növekedő palma I. Lipót király elismerését
mutatja fel beszélt képmé Debreczen nagy
érdemei iránt.

Debreczennek, a milyen messze a kró-
nikák és írott emlékek visszavezetnek, saját
történelmi élete van, mely a szokott fogal-
maktól eltér, önállóan fejlődik s kifelé érez-
tető hatását a nemzetre.

Az Árpád-házi főbíró királyok alatt
Debreczen már olyan hatalmas város volt,
hogy saját várispánja, Debreczeni Dózsa Endre
vezetése alatt egész hadsereget küldhetett
II. Endre királlyal Palesztinába s ezért nyerte
első czimárát, a mely egyértelmű a kiváltsá-
gos szabadalommal. Azonul egész Róbert Ká-
rolyig a Debreczeni Dózsa maradtak a város
örökös urai. Dózsa Mátyás korában Debreczen
Róbert Károly pártjára állt s a trónkövetelőket
egyenként segítette levérni; előbb bajor Ottót,
aztán Csák Mátét, utóljára Lest, a gácsországi
királyt; s ezért annyira emelkedett becsüle-
tében, hogy várispánja, Debreczeni Dózsa Má-
tyás elébb Szabolcs, Bihar főispánja, majd
Erdély vajdája s végre Magyarország nádora
lett. A város maga is kiváló szabadalommal
ruházottat fel, melyeket az egymásután kö-
vetkező Nagy Lajos, Zsigmond, Ulászló kirá-
lyok még kibővítettek. Debreczen polgárai
egyenrangúakká lettek a budai polgárokkal;
portékáikkal vámmentesen üzhettek kereske-

mult és törvényes jogok figyelembe nem vé-
tettek és mégis a tervezett másod folyamodá-
sú bíróságok egyike a törvénykezés érde-
kében Debreczenben állítottat fel.

Igaz, hogy később ezen főtörvényszék
Nagy-Váradra helyeztetett át, de ez egyál-
talában nem az igazságszolgáltatás érdekében,
hanem köztudomás szerint politikai indokok
ból történt, főképp azért, mert ama város azon
időben egyik katonai kerületi parancsnokság-
nak és ennek következtében egyik helytartó-
sági osztálynak székhelye volt s a törvényke-
zés érdeke ezen politikai központosítás érde-
kének rendeltetett alá.

De az is igaz, hogy a politikai viszo-
nyok változásával, mind a kerületi itélő tábla,
mind a váltó törvényszék ismét Debreczenben
állítottatott fel.

Mindezek, valamint azon körülmény, hogy
az 1848. XVIII. t. cz. által szervezett sajtó
bíróóságok egyike szintén Debreczenben tette-
tett s ma is itt működik és a midőn a közel mult-
ban a királyi táblák szétosztása iránt már
egyszer tervezett készítették, ezen tervezetben
Debreczen város az igazságügyminiszterium
által egyik királyi tábla székhelyéül vétetett
fel, ha meggondoljuk, hogy városunknak elő-
haladása kétségbe nem vonható: elvitathat-
lanul azt igazolják, hogy Debreczen város
földrajzi fekvésénél, intézményeinél, népessé-
génél és műveltségi viszonyainál fogva, egyik
királyi táblának teljesen alkalmas székhelyéül
szolgálhat.

Az ország törvényhozása és kormányszata
a fentebbiekből kitűnőleg belátta azt a mult-
ban s be fogja látni a jelenben is.

Es méltán is, mert Debreczen város je-
lenleg is egyik pénzügyi és catasteri igazga-
tóságnak, továbbá az ország egyik vármegyé-
jének, az ipar- és kereskedelmi kamarának,
ügyvédi és közjegyzői kamarának, az osztrák
magyar bank egyik fiókjának, s több nagy
forgalmu pénzüzetnek székhelyéül szolgál;
fekvésénél és forgalmi viszonyainál fogva,
Bihar és Szilágy-megyére nagy részével, az
egész Hajdu és Szabolcs vármegyével, a Nagy
Kunszággal, valamint Szathmár, Bereg, Ugocsa
és Máramaros megyékkel egyfelől a magyar
állami és északkelet, másfelől a volt tiszavi-
déli és Debreczen Büd-Szent-Mihályi vasutak
által össze van kötve s e kerületnek legné-
pesebb főgyőkeres magyar városa s nem csak
történelmi múltjánál, de minden egyéb tek-
teteknél fogva is legalkalmasabb székhelyéül
van hivatva lenni az ezen vidékre nézve fel-
állítandó másod folyamodású bíróságnak an-
nyira, hogy ezen kerület jól felfogott érdeké-
nek figyelembe vétele mellett más székhelyet
választani nem is lehet.

dést az egész országban, semmiféle vétségért
őket más hatóság elé nem volt szabad állíta-
ni, mint a saját választott városbíróóságuk elé.
Ennek volt élet és halál föött ítélésre joga
s a mi legnevezetesebb szabadalom volt De-
reczennek, az, hogy területét menedékek nyil-
vánították minden jobbágyra nézve, a ki ott
le akart települni, Ez magyarázza meg népes-
ségének gyors szaporodását. Az egész vidék
jobbágynépre nézve Debreczen területe volt
az egyedüli szabad föld, a hol a földpanok és
földes urak uri hatalma megszűnt. Debreczen-
nek ugyan magának is volt földesura, de pol-
gárai soha robotban nem szolgáltak, hanem
fizetek kétezer forint taksát rég időkől fog-
va s azzal szabad urak voltak saját városukban.

Ez a szabadság képezte Debreczennek a
bástyáit.

Mert kőfal nem kerítette Debreczent so-
ha, dacára Zsigmond király ezt elrendelő ha-
tározatának. Egy süvénnyel bapalánkolt s
vályog örtornyokkal ellátott árok volt a kerí-
tése; martalócok ellen sem elég védelem; a
hogy be is tört rajta több ízben a zürzaváros
idők alatt összecsapott gyűlévész; de azt a
debreczeniek a piacuk középn verték széjjel
s egy ilyen lázadó csapatnak történelmi híre
vergődött vezért, a nagy Karácson, a „fekte-
te embert” a helyszínén le is nyakaztatta a
debreczeni bíró.

Debreczennek e hatalmas kifejlődését
még nevezetesebb teszi az, hogy közvetlen
közlemben volt az ország öt fővárosának leg-
fényesebbike: Nagyvárad; királytestvérek, ki-
rályiak lakhelye, püspöki székhely, Szent
László sírrelkének őre, hatalmas kerített
erősség. Nagy-Várad magához vonta a fényes,
hadszerető nemességet; Debreczen az egyszerű,
békés, munkás polgárt.

[Vége köv.]

a rendőrség előzetes intézkedéseit helyeselt, s kijelentette, hogy a ma d. u. 1/4 órakor tartandó boncolásnál a (közokmányban) jelen fog lenni. — A d. e. 11 órakor megtartott helyszíni szemle és jegyzőkönyv főlátel után Dr. K. S. intézkedése folytán a vértőzsében fekvő hullákat Papp Albert fényképész lefényképezte.

A temetés holnap délután, valószínűleg három órakor lesz. A két koporsó felett Diecsófi József főiskolai hittanár rövid halotti imát mond. A temetést a „Kegyelet” rendezi.

Napi hírek.

Az Emke debreczeni választmánya megalakítása ügyében nemokára összehívatták a nagy értekezletet. Ez időszert bizalmas uton' csendben folynak az előkészületek, hogy a hazafias mozgalmat vezetők megérett eszméivel és jól elkészített talajon léphessenek nyilvánosság elé. — Városunk és vármegyeink nagyérdemű főispánja, Kőz és társadalmi életünknek páratlan buzgalmu, fáradhatatlan vezérferfia, gr. Dégenfeld József őrnagy méltósága kéznek nyilatkozik a választmányának élére állani és az elnökséget elfogadni. — Az a fényes nyumbus, mely az ő nemes alakját körülveszi, az a nagy befolyás, melyet ő nem csupán magas állásánál, hanem és sokkal inkább szeretetre méltó modoránál, lakadatlan tevékenységénél, őszes szellemi és erkölcsi mozgalmak iránt tanúsított meleg, munkás és áldozatkész érdeklődésénél fogva, a közönségre gyakorol s az az őszinte tisztelet, és szeretet ragaszkodás, mely az emberket rang, vallás- és politikai-párt különbség nélkül, az ő személyében egyesíti: mindez reményeséget nyújt a szent cél sikerülése iránt s előre biztosítani látszik az Emke Debreczen városi választmányának eredményes működését, melyhez Erdély magyarsága, méltán, nagy reményeket fűz.

Elhunyt Dr. Sik János volt debreczeni ügyvéd ügyfelei értesítették, hogy ügyeikben értesítést nyerne s ügyirataikat átvehetik az ügyvédi kamara által kinevezett irodai gondnoknál Kovács Gábor debreczeni ügyvéd úrnál (Főpiacz törvényszéki épület.) (Emke.)

A debreczen-f. abonyi vasút építésének megkezdése — úgy látszik — megint későbbre halasztatik. Ugy tudjuk azonban, hogy az előadás oka nem pénzügyi akadályokban, mert hiszen a vasút finanszírozása keresztül van vevő, nem is más természetű differenciákban keresendő, miután minden nehézség el van hárítva. Hogy még e hó 15-dikén sem kezdődött meg az építés annak oka egyszerűen az, hogy az ő Felsője által aláírt építési engedélyokmányt a vállalat még mindig nem kapta meg a kabinet irodából. — Nem lehet tagadni, hogy ezen okmány késése miatt az építő vállalat majd nem egy egész, jó időjárásu hónapot veszített, mely alatt elegendő munka-erővel a földmunkálatok nagy % ját elehetett volna végezni. — Most már csak november elején kezdik meg a vasúti töltés építését — s a vállalkozók anyai munkással eszközöz tetik, hogy ezen alépitményekkel a tél beálltáig — ha ugyan az időjárás megengedi — készen legyenek. A minisztérium szerződésileg kötelezte a vállalatot, hogy lehetőleg beiföldi munkásokat alkalmazzanak. — Figyelmeztetjük Debreczen és Hajdumegye lakosságának munkás osztályait, hogy ragadják meg a kenyérkeresésre kínálkozó ezen kedvező alkalmat, melynek öt-hatezer munkabíró, szorgalmas ember találhat alkalmazást. Ne engedjék magukat idegenek által kiszorítani túlmagas munkadíj követelés vagy a kellő szorgalom, kitartás hiánya miatt. Jól tessék az előjárók s azok a kik a „nép vezetői” szerepét maguknak vindikálják, hogy a munkás elemeket elől felhívják a vasút építésével nyíló új keresetforrásra s odahatnak, hogy igyekezzenek az új munkatért elfoglalni. — Mert a vasút építéséből várható hasznok és előnyök, melyek érdekében Debreczen város és Hajdumegye, mint erkölcsi testületek, valamint érdekelt nagybirtokosaink és községek 630000 forintot áldoztak, csak akkor lesznek minél teljesebben kiaknázva, ha az építési költségek egy tekintélyes része visszakerül a lakosság közé. Legyen tehát a lakosság részen, legyen okos és szorgalmas a maga javáért. A központi építési iroda T. Fűreden működik. De lesz irodája a vállalatnak Debreczenben is.

Próba bál. Holnap október hó 20-án a korona szálloda termeiben zártkörű próba-bállal összekötött tánc-stélyt rendez Bleyer József táncmester. Beléptidj személyenként 1 forint. Jegyek előre válthatók T. Forgács K. ur fővezetési ékszerkereskedésében. — A próba-bál estjén a pénztárnál. Kezdete a próba-bálnak 7 órakor, a táncestélynek 8 órakor. A kedélyesnek ígérkező táncestélyre felhívjuk olvasóink figyelmét.

Holnap vasárnap. Holnap este a Magyar Testvérek zenekara Erurth Hugónál a Vilmos-féle sötösarnok zeneestélyt tart.

Elvesztett a piaczon egy piros korál karperecz. A szives megtaláló szerkesztőségünkben jutalmat kap. (Emke.)

Póttartalékosok behívása. Az idej ujonczos alkalmával tudvalevőleg csak a második, harmadik és negyedik korosztályból soroztak be ujonczokat. Az eredmény nem is felelt meg a várakozásnak, mert a rendelkezésre álló tényleges szolgálóakra hadkötelesekkel az előirt

hadlétszám el nem volt érthető. A közös hadügyminiszter ennek következtében elrendelte, hogy az új védtörvény II. részének 46. §-a értelmében az 1889., 1888. és 1887-szorozási év rendelkezésére álló póttartalékosai év november 1-ére behívásnak.

Magyar tudósok Konstantinápolyban. Az akadémia könyvtartó bizottságának Konstantinápolyban működött tagjai 13-án voltak a szultánvá utvari ebéden. A szultánt az ebéden, mely csupa török fogásokból állott, Szurejá pasa, a szultán főtitkára képviselte. Az ebéd befejeztével Szujera a szultánhoz sietett az est lefolyásáról jelentést tennő. A szultán másnap fogadta Vambéryt, kinek jelentését a bizottság tagjai állva halgatták végig és nevében Thaly közölte meg Vambérynek azt a buzgó faradságot és határt nem ismerő lelkesedést, melyvel missióját végezte és a melynek köszönhető az elert fényes eredmény. Ezután egy fehér vászonzsákot helyezett Vambéry az asztalra, mely a bizottság kitüntetését tartalmazta. A bizottság ama tagjait, kik érdemeiket még nem kaptak, névszerint: Fraknóit, Abelt és Csontosit, a Medzsídje-rouddel tüntette ki a szultán, Fraknói kapta a II. ik osztályt, ugyanoiyat, a stibet tavaly Tkaly; a másik kettő meg a 3-dik osztályt. Hasonlóan a Kunoshoz. Következett még hat levélboríték alá pecsételt csomag. Győpyörű színes tartókba helyezett tük kerültek ki a csomagokból, a Vambéry brillantokkal kirakott rubin, Thaly gyémántokkal kirakott saphir Csontosie és Abelegyémántos monogram, Kunos gyémántokkal kirakott saphir, Fraknói ajándék, minthogy időközben haza utazó, febotatlan maradt, Vambéry a kihallgataskor arra kéri a szultánt, engedné meg, hogy a találó könyvek három legértékesebbjét a Ptolemaeus codexet, Hervóját és az Antiphorát lemasólas véget hazaszállíttassa. A szultán mind a hármat oda ajándékozta Vambérynek, a ki bizonyára nem fog késmi, hogy e beces könyveket a nemzet közkincsévé tegye. E Vambéry-codexekkel nagy kincsek birtokába jut a nemzet. Vambéryt, megkérte a szultán, hogy halazzza el utazását és meghívta egy udvari ebédre, melyet ország nagyai részére rendez.

Az egyetlen éléc. Washingtoni közvársaság atyjáról, Washingtoni beszélik, hogy nagyon komoly ember volt, egész életében csupán a következő élécet csekedte meg: Mikor a szövetséges államok hadseregének létesítéséről volt szó, akkor egy képviselő azt indítványozta, hogy csupán 3000 emberből álló sereg létesíttessék.

Erre Washington azt az ellenindítványt terjesztette be, hogy határozassék el az hogy olyan eilenséges hadseregnek, mely 2000 főből áll, nem szabad az államok területére lépnie. Erre nagy hahota keletkezett s a képviselő indítványa megbukott.

Színház.

Csütörtökön „Fatinicza” került színre másodsor. Kár, hogy a kedves zenejű operettet olyan kevesen nézték, pedig a primadonnák S molóné és Kopácsy Juliska nagy élvezetet nyújtottak eleven játékkal, melyet az üres ház szomoru képe sem volt képes megbéniítani. Pénteken „Válás után” színter nem valami nagy közönséget vonzott, pedig ez a bohóság tavaly egyik legvonzóbb darabja volt a musornak. A szereposztásban történt változás nem volt egészen megfelelő. Chaumaux szerepe nem Pécnyek való, hanem Hatvaninak, míg a férj (Duvai) szerepét Pécnyek kellett volna játszania.

„Julius Caesar” mai előadására felhívjuk a közönség figyelmét. A darabot tartott számos próba biztosítja az előadás kitünőségét. Megjegyezzük, hogy a mai színponton tévedésből Lásznő (Colpurnia) és Medgyaszay Erelin (Portia) nem fordultak elő.

DEBRECZENI SZÍNHÁZ.

I. Bérlet. 21. szám. Holnap Vasárnap, 1889. év október 20-án

páratlan bérletben adatik:

Felhő Klári.

Népszínmű.

MÚSOR:

Hétfőn, 21-én páros bérletben E i f f e l t o r o n y k i s a s s z o n y a énekes bohózat (elsőszőr).

Kedd, 22-én páratlan bérletben ugyanez (másodsor).

Szerda, 23-án páros bérletben M u m u s eredeti vígjáték (másodsor).

Csütörtök, 24-én páratlan bérletben J u l i u s C a e s a r tragédia Shakespeare-től.

Péntek, 25-én páros bérletben U t o l s ó s z e r e l e m verses vígjáték Dóczytól.

Szombat, 26-án páratlan b. O r p h e u s ap o k o l b a n operette Offenbach-tól.

Vasárnap, 27-én páros bérletben T ó t l e á n y népszínmű.

Teményárak a debreczeni piaczon.

1889. október 15-én.

Egy m.-mársa	felső, közép, alsó.
Buza	8.20 7.85 7.50
Kétszeres	7.20 6.95 6.70
Rozs	6.20 6.10 6.00
Arpa	5.60 5.50 5.40
Zab	6.60 6.50 6.40
100 kl. Új Tengeri	4.50 4.25 4.00
Köles	4.70 4.60 4.50
1 zsák Burgonya	1-10
100 kl. szalonna	52.00 50.00 48.00
100 kl. háj.	54.00 53.50 52.00

Felelős szerkesztő és kiadó laptalajdonos: Vértési Arnold. Főmunkatárs: Kerecz Vilmos.

Lanolin kentejszappan.

A legjobb kutatások szerint ezen szappan bőrtisztalanságok, u. m. seplő, arcfolt, arcveresség, bőrküte, bibires stb. ellen meglepő eredményű és a bőrnek szelíd, hófehér színt kölcsönöz. Kapható drbontként 45 kr-ért BAUM MIKSANÁL.

ELADÓ

22 drb magyar tehén

300 drb fésűs anyajuh

Esztárban

Szunyogh Szabolcsnál

Oszi ültetésre

fenyőket, Thujakat, Buxusokat

szép példányokban, kiváló diszfajokban és az eredeti földbe göngyölve ajánl

Geviszler Sámuel

Borger Henrik ur kertésze a postakortban.

ad. 7226. 1889. á. ü.

Arverési hirdetmény.

Néhai Máriás László hagyatékához tartozó ingóságok nevezetesen: butorok, ág és ruha neműek, konyha és kamara felszerelések, elhaltak Debreczenben Nagy-Várad-utca 2229. szám alatti lakásán folyó évi október hó 21-én délelőtt 9 órakor megkezdendő nyilvános árverésen készpénz fizetése mellett elfognak adatni.

Debreczen, 1889. évi szeptember hó 30-án.

A VÁROSI ÁRVASZÉK.

KUHINKA ISTVAN K. és FIA

UI-ANTALVÖLGYI ÜVEGGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FIÓK RAKTÁRA

PIACZ-UTCZA 1903.

Általános elismert üveggyártmányokon kívül ajánljuk a nagyérdemű közönség beces figyelmébe ez idényre berendezett kizárólag —

Ditmár és Brünner-féle

lámpák nagy raktárát; eredeti gyári árakban, u. m.

asztali, ebédlő, háló és szalon lámpák csillárral vagy nélkül, mindennemű lámpa alkátrészek, kitűnő minőségű lámpa belek.

A kezelés czélszerűségénél fogva melegen ajánljuk a szab. Triumph és Excelsior égőket, melyek 100 gyertya lángot pótolnak; különösen üzlet helyiségek megvilágítására alkalmasak.

Megbízások a legpontosabban teljesíttetnek.

A legjobb biztonsági petroleum

mely még a császárolajat is felülmúlja az

ASTRALINE,

különös figyelmet érdemel ennek azon jó tulajdonsága, hogy bekövetkező szerencsétlenségnél, (mint a lámpa földöntés) az égő kanócot is — azonnal eloltja, így minden további veszélynek elejét veszi. Világosság tekintetében pedig a legtekintetesebb.

1 liter Astraline (Császárolaj) 28 kr.
1 „ Salon petroleum 20 kr.
1 „ közönséges petroleum 18 kr.

Kapható Varga Lajos fűszerkereskedésében.

Ugyanott kitűnő minőségű Tátrai-turó, Ementhali, Gróli, Gorgonsola, Hungariai Imperia, Limburgi, Romadour és sajt pogácsa kapható.

Szabó Lajos fiai cég

Ekercezen, Rözsaér.

Az őszi idényre raktárra érkeztek: Női ruhaszövetek.

Flanell, Kasán, Moldon.

Gyapju. Himalaya kendők, Haraszt kendők,

téli harisnyák.

Szőnyegek, ágyterítők

PAPLANOK.

A hirneves cosmanósi gyárból: MOSÓ VELEZEK

ZÁDOR LAJOS

selyem, divat, kézműtáru kereskedése és

női divat-terme

DEBRECZENBEN, főpiacz, a városház épületében.

Raktáronon dus választékban találhatók

női felöltők, köpenyek és bundák,

a legjobb párizsi és berlini modellek után készítve; gyapju, matlasse, peluche és más divatos kelmékből; egyszerű kiállítású kezdve, a legfinomabb különlegességekig.

Női ruha készíttési termoeimot

elsőrangú szakkezelt egyének vezetése és tetemesen szaporított munkaerő mellett úgy rendeztem be, hogy menyasszonyi, bál, látogatási, uti, ééta, gyász és pongyola ruhákat, — nemkülönben mindentféle felöltőnyöket mérték szerint a leggyorsabban, legjobb izlésben és jutányos árakon elkészíttethetek. Ugyszintén elvállalok

egész menyasszonyi készletek kiállítását.

Elegáns angol ruhák tiszta gyapju kelmékből 30 frttól kezdve, valamint

gyás ruhák 12 óra alatt készíttetnek.

GYÖRI IGNÁCZ

Debreczen, főtér, a „Bika” szállóval szemben. Ajánl nagyválasztékban is jutányos árak mellett mindennemű

női férfi és gyermek fehérnemű

és valódi Jáeger árukat.

Női triko derekak, fia és leány triko ruháskák és sápkák divatos és izlésee kivitelben. Nagy raktár férfi, női és gyermeke harisnyák és kesztyűk. Berlini, selyem, chenil és csipke kendők.

Legújabb kézimunkák és mindennemű kötő, himző, borgeoló pamutok, csernák és selymek.

Gyermek kelegyek, és szabó kollékek.

Arverési hirdetmény.

Alírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a derecskei tekintetes kir. járásbíró 1012 számú végzése által Szegedi Lajos B. Sárándi lakos javára Attománich László és neje B. Sárándi lakosok ellen 100 frt tőke, ennek 1889. év január hó 1 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 28 frt 30 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 1342 frtra becsült 1 locomobil, 1 malom szerkezet és más tárgyakból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek az 1923/1889 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis B. Sárándon alperesek lakásán leendő eszközzésére 1889-ik év október hó 24 ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitzetetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

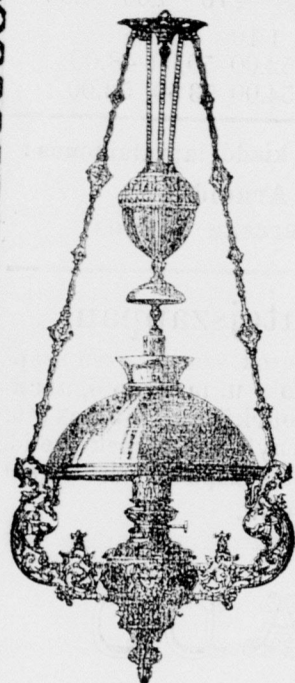
Kelt Derecske 1889-dik évi október hó 10. napján.

RÁTH JÓZSEF
kir. bírósági végrehajtó.

KASZANYITZKI ENDRE

Kuhinka István K.

üv. g. porcellán, lámpa és háztartási cikkek raktára
DEBRECZENBEN.

ajánlja pontos kiszolgálást és gyári árak mellett az őszi és téli idényre ujjonnan érkezett és nagyválasztékkal berendezett

Ditmar

és **Brüner-féle** a legjobbnak elismert gyártmányu,

salon, függő és

asztali petroleum lámpák s minden hozzá tartozó cikkek nagy raktárát.

Tisztelettel

Kaszanyitzky Endre

Képes árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Szives tudomására hozom a t. közönségnek, miszerint üzletemet az

ŐSZI- és TÉLI IDÉNYRE

bel és külföldi szövetekkel

nagyválasztékban felszereltem. Ajánlom a ok között különösen **brassói szövet készletemet.**

Saját üzletemben készült, kitünő szabásu és jó minőségű **kész férfi és gyermek öltönyök**

és **UTAZÓ BUNDAKBOL**

nagy raktárt tartok s azokat határozott, jutányos ár mellett a t. közönség rendelkezésére bocsátom.

Mérték szerinti rendeléseket

gyors és szolid kivitelben teljesítek.

A t. közönség által tanúsított bizalmat megköszönve, kérem azzal ezentul is szerencsételn.

Teljes tisztelettel

Szedlák József.

Egészen ingyen és bérmentve

küldök kívánatra bárkinek egy dus választékú mintagyűjteményt a legújabb divatu őszi és téli ruha

gyapju szövetek

ezekből a gyári áron alól számítva:

3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre jó min.	3.90.
3.10 mtr szöv. egy egész öltönyre fin. min.	4.50
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re finomabb	6.80
3.10 mtr szöv. egy egész ölt.-re legfinomabb	8.10
3.10 m. szöv. egy egész ölt.-re legisleg. min.	9.30
3.25 m. fin. fek szöv. (1 salon ölt.-re való)	9.75
2.10 m. Palmerston (egy téli kabáttra való) legdivatosabb színekben	5.50
2.10 m. Téli kabátiszöv. a legd. színben	6.30
1.70 m. hegyi és vadász Loden (egy Loden kabáttra való)	3.25
1.70 m. hegyi és vadász-Loden finom a legjobb színekben	5.60

Mindenemű szövetek a legközségesebbtől a legfinomabb minőségig olcsóbban mint bárhol. Szolid kiszolgálás; meg nem felelő árak visszavételnek.

Szétkölés csakis utánvét mellett, vagy az összeg előleges bekládése után.

A. Kappeimacher

szövetgyár raktára
Zwittau, Brünn mellett (Mähren).

Művirág és érez
SIRKOSZORÚK

nagyválasztékban
Heider Antalnál

Nagytemplomtér, Stenczinger-ház, a
HOLVAY GYULA ur régi üzlethelyiségében.

Tóth Gyula

előbb **TÓTH LAJOS és TÁRSA** vaskereskedő cég, **DEBRECZEN**, város háza épület, ajánl dus választékban kitünő minőségben és legjutányosabb árak mellett:

öntött vaskályhákat
fa és szabályozható szén és kokszt fűtésre, hazai gyártmány. Eredeti „FRIEDLANDI” szabályozható, töltő és

„meidingi sysztem” kályhák
szén és kokszt fűtésre, csiszolt és nickel párkányzattal, ugyszintén köpenyvel, mindenféle színben zománczozva,

öntött vas és lemez takarék konyhák,
Tizedes-, egyensúly-, házi-, kalmár- és rud-mérleget jótállás mellett,

zománczozott öntött vasedényeket,
zománczozott kék és márványozott lemez edényeket jótállással,

acél szerszámokat
minden iprághoz, beltöldei, német és valódi francia gyártmányban,

minden darab jótállás mellett
stíriai huzalokat és huzalszegeket,
„Alpine” féle, ugy mint a vasárúk szakmába vágó összes cikkekkel.

A Mc. Cormick aratógép képviselete

Pirszén (Coaks)

ugyszinte köszönet fűtésre s kovácsok részére legjobb minőségben házhoz szállítva ajánl jutányos áron

a légszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

Megrendeléseket részünkre elfogad **KONDOR L.** üzlete czegléd utca.

Az összes orvostudományok tudora
Dr. Tihanyi Sámuel

kezel mindennemű száj és fogbajokat,

edvas fogakat

ajdalom nélkül (érzékletlenítés által) távoli el; fogakat töm porcellán, ezüst-, arany-, s egy állandóan alkalmazott (amerikában bépzett) fogtechnikus segítségével a legcélszerűbb

műfog betéteket eszközöli.
Rendelő órák reggel 8-9-ig, délután 2-5-ig.

252 szám.
1889.

Arverési hirdetmény.

Alírt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezenel közhírré teszi, hogy a debreczeni tekintetes kir. törvényszék 11386 számú végzése által Dr. Kardos Samu debreczeni lakos javára Weisz Emil és Spitzer József m.pályi lakosok ellen 247 frt 36 kr. tőke, ennek 1888. év Szeptember hó 20 napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 94 frt 58 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 430 frtra becsült 2 drb ló, 1 sárga festett szekér és két lóra való három szerszámból álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 2092/1889 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis M. Pályiban alperesek lakásán leendő eszközzésére 1889-ik évi október hó 24-ik napjának délután 3 órája határidőül kitzetetik és ahoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107 §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alól is eladni fognak. Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Derecske, 1889-ik évi október hó 10. napján.

RÁTH JÓZSEF
kir. bírósági végrehajtó.